

A brit törvényhozási választások

2017. június 26.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Theresa May április 18-án jelentette be, hogy előrehozott választásokat ír ki, amellyel fő célja az volt, hogy megerősítse a Konzervatívok többségét a törvényhozásban, s így politikailag még biztosabb háttérrel tudja elkezdni az Európai Unióval való kilépési tárgyalásokat. Azonban, míg április végén a brit miniszterelnök és pártja támogatottsága egyes közvélemény-kutatók szerint 20%-kal is meghaladta a második helyen álló Munkáspártét, addig a Konzervatívok által felépített, főként a Brexitre kihegyezett kampánystratégia nem volt sikeres, és a választásokat követően előnyük 10% alá csökkent. Ennek egyik oka, hogy a Munkáspárt a Brexiten kívül egyéb, a társadalmat mélyen érintő témákkal is előhozakodott a kampány során. A baloldal részéről a kritika főként a rossz egészségügyi ellátórendszert és az általuk hibásnak ítélt oktatáspolitikát érintette.

A Munkáspárt a társadalmi ellátórendszerek reformja mellett további radikálisabb baloldali elképzeléseket is felvázolt, úgymint például az egyes közszolgáltatók államosításának gondolatát. Ugyanakkor, a Konzervatívok által egészen Margaret Thatcher óta képviselt gazdasági liberalizmusra épülő gazdaságpolitikai megoldásokkal Theresa May is szakítani tervezett, s ehelyett a nemzeti egységre, a munkások jogainak előtérbe helyezésére épített, a bevándorlás jelentős mértékű szabályozása mellett. Viszont továbbra is kérdéses, hogy vajon a globális világba a kilépést követően egyedül kiálló Nagy-Britannia egy, a munkások jogait támogató, és az üzleti szféra számára több megkötést is alkalmazó gazdaságpolitikai programmal mennyire lesz vonzó a befektetők szemében. Hosszabb távon az sem elképzelhetetlen, hogy – akár csak Franciaországban – itt is kialakul egy centrista erőter, amely főként a bal- és jobboldali mérsékeltbb képviselőket gyűjti majd össze.

Végül a brit törvényhozási választásokon a Konzervatív Párt győzött, ugyanakkor parlamenti többségét elveszítette, s így koalíciós kormányzásra kell készülnie. A konzervatívok számára kedvezőtlen eredmények ellenére a miniszterelnök, Theresa May nem jelentette be a lemondását, habár a párton belül többen már a bukását vizionálják. A Munkáspárt ezzel szemben jelentős mértékben növelni tudta a választói bázisát, így a bizonytalan szavazók mellett főként a fiatalok körében tudta a szavazókat mozgósítani. A választás eredménye, illetve a koalíciós kormányzás alapvetően befolyásolhatja a Brexit-tárgyalások kimenetelét, ugyanis az eddigiekhez képest egy kevésbé legitim brit tárgyalópartnerrel találja majd magát szemben a brüsszeli vezetés. A szakértők azonban figyelmeztetnek, hogy az Európai Uniónak nem célravezető visszaélnie erőfölényével, mivel a mihamarabbi, a lehető legkevesebb gazdasági hátránnyal járó, közös megegyezés minkét fél elemi érdeke.

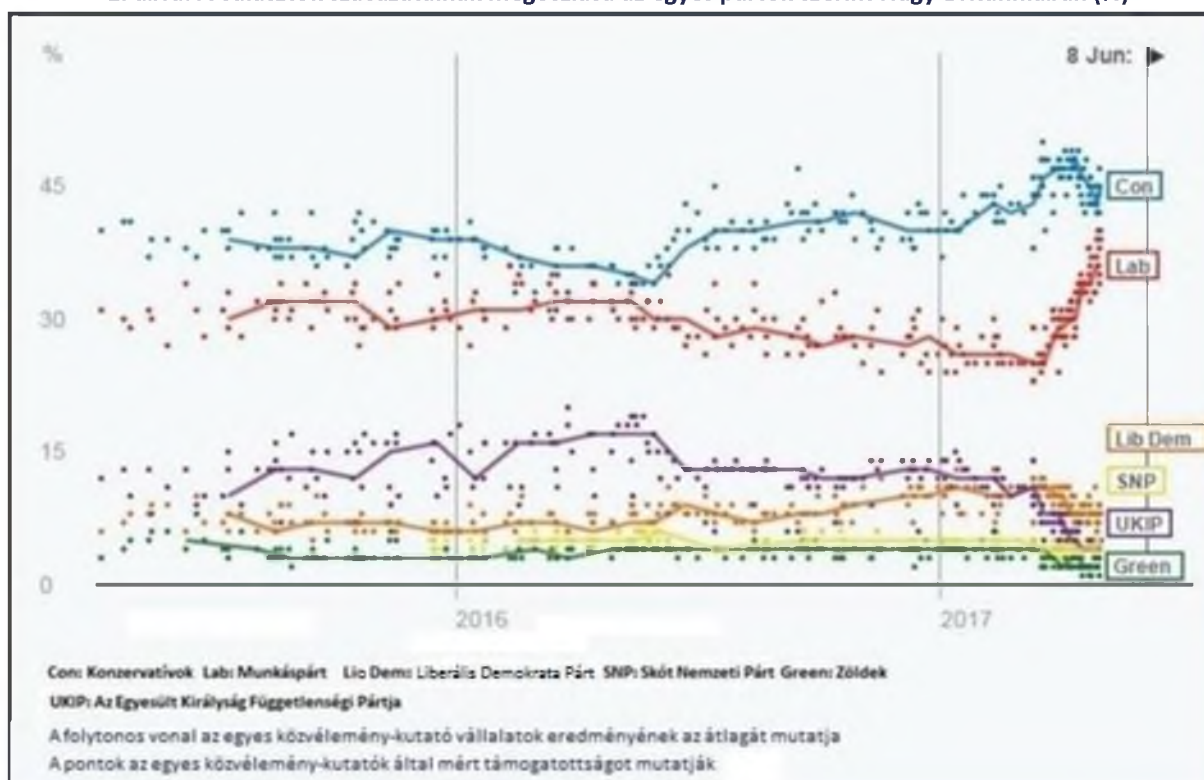
II. AZ ELŐREHOZOTT VÁLASZTÁSOK KÖRÜLMÉNYEI ÉS AZ EGYES JELÖLTEK ESÉLYEI

Theresa May brit miniszterelnök április 18-án jelentette be, hogy előrehozott választásokat tartanak június 8-án, amelyre véleménye szerint azért volt szükség, mivel „a nemzeti egység már megvalósult, de a Westminsterben még nem”. A The Economist gazdasági hetilap szerint azonban a Theresa May által bejelentett választások nem a nemzeti egység törvényhozásba való leképeződését szolgálták, hiszen a közvélemény-kutatások szerint az ország továbbra is megosztott a Brexit kérdését illetően, így nehezen lehetett nemzeti egységről beszélni. A britek 40%-a gondolta úgy, hogy az uniós tagságról tartott tavaly júniusi népszavazás elhibázott lépés volt. Ezzel szemben a brit miniszterelnök legfőbb célja az volt az előrehozott választásokkal, hogy pártja jelentős, akár abszolút többséget szerezzen a

brit törvényhozás alsóházában, mivel április végén a Konzervatív Párt egyes közvélemény-kutatók szerint már 20 százalékponttal vezette a statisztikákat a Munkáspárt előtt. A második legnagyobb brit párt vezetőjét, Jeremy Corbynt csupán a megkérdezettek 14%-a választotta volna meg a jelenlegi miniszterelnök helyett.

Április 18-án a Konzervatívok támogatottsága az egyes közvélemény-kutatók szerint 46% körül alakult, őket követte a Munkáspárt, amelyet hozzávetőlegesen a lakosság 25%-a támogatott. A kisebb pártok közül a Liberális Demokrata Párt támogatottsága 11% körül alakult, míg a Brexitet leginkább támogató UKIP (Az Egyesült Királyság Függetlenségi Pártja) nagyságrendileg a szavazatok 8%-át gyűjtötte volna össze, ha április 28-án tartották volna a választásokat.¹

1. ábra: A választók szavazatainak megoszlása az egyes pártok szerint Nagy-Britanniában (%)

Forrás: BBC

Theresa May a támogatottsági adatokra alapozva gondolta azt, hogy a június 8-án tartott választások során jelentős, akár 100 fős többséget is szerezhet a Westminsterben. Egy ilyen mértékű parlamenti többség megszerzése jelentősen segítette volna és nagyobb szabadságot nyújtott volna számára az Európai Unióval való tárgyalások során, ugyanis a korábbi, csupán 17 fős parlamenti többsége miatt jelentős mértékben érezhette úgy, hogy ki van szolgáltatva a párton belüli, úgynevezett kemény vonalas, Brexit-párti képviselőknek. Emellett a Konzervatívok táborában is jelentősen megerősödhetett volna a pozíciója, miközben a mandátuma az előrehozott választásoknak köszönhetően meghosszabbodik egészen 2022-ig.²

John Curtice, a Strathclyde Egyetem professzora azonban az Independent hasábjain arra hívta fel a figyelmet, hogy amennyiben nem sikerül legalább 10%-kal nagyobb választói támogatottságot megszerezni, akkor a Theresa May által elérni kívánt három számjegyű képviselői többség nem

¹ <http://www.bbc.com/news/election-2017-39869459>

² <http://www.economist.com/news/britain/21721222-bigger-majority-would-improve-governments-position-home-and-especially-abroad-snap>

valósulhat meg. Véleménye szerint, ugyanis a Konzervatívok 2015-ös 7%-os győzelme a második helyezett Munkáspárt felett, csupán 12 képviselői hellyel jelentett többet.³

Míg április végén tehát még úgy tűnt, hogy a konzervatív Toryk nagyarányú győzelmet fognak aratni a választásokon, addig május végére a majd 20%-os előnyük egészen 9%-ra csökkent a második helyezett Munkáspárttal szemben, a Financial Times statisztikái szerint. Így míg a Konzervatívokat a választók 44%-a támogatta volna, addig a Munkáspártot már a választók 35%-a. A Liberális demokratákra 8%, míg az UKIP-re 5% voksolt volna. Így nem volt kizárva, hogy Theresa May előrehozott választásokra épített stratégiája, amely szerint az abszolút többség megszerzését tűzte ki célul, akár még kudarcba is fulladhat.⁴

III. VÁLASZTÁSI KAMPÁNY

A konzervatív miniszterelnök fő célja a kampány során az volt, hogy a választások a Brexit, illetve az azt képviselő miniszterelnök személye köré szerveződjön. Theresa May ugyanis az elmúlt lassan egy évben a keménykezű vezető szerepét vette fel, aki hajlandó keresztülvinni a brit kilépést, miközben a tárgyalások során a legkedvezőbb feltételeket szeretné Nagy-Britannia számára elérni. Így ennek érdekében az úgynevezett kemény Brexittől sem riadna vissza, ugyanis csak ebben az esetben tudja elérni London azt a célt, hogy szigorúbb ellenőrzés alá vonja a bevándorlókat, illetve, hogy kilépjen az Európai Emberjogi Bíróságból. Mindez azonban az uniós szabályozás értelmében magával hozná a közös piacból és a vámunióból való távozást is.

A Brexit, mint kampánytéma előtérbe kerülése egyértelműen Theresa May számára lett volna a legkedvezőbb forgatókönyv, hiszen a Munkáspárt álláspontja nem egyértelmű a kilépéssel kapcsolatban, a párt megosztott a kérdést illetően. Jeremy Corbyn, a Munkáspárt vezetője és miniszterelnök-jelöltje ugyanis egyrészt sosem támogatta a közös piacot, másrészt a migráció kérdésével kapcsolatban is ambivalens. May tisztában volt azzal, hogy a választók szerint ő az egyetlen hiteles jelölt arra, hogy sikeres kilépési tárgyalásokat folytasson az Európai Unióval, így e stratégia mentén szinte biztos lett volna a győzelme a soron következő törvényhozási választásokon.⁵

A kampány során azonban a Munkáspárt megpróbált a Brexit mellett más választási témákat is keresni, úgymint az év eleje óta lassuló gazdasági növekedés magyarázata, a közszolgáltatásokra nehezedő egyre nagyobb nyomás, az oktatási kiadások csökkentése, a jóléti rendszerek leépülése és az NHS, azaz a brit egészségügyi rendszer egyre romló állapota, amely elsősorban a várakozási idők növekedésében mutatkozik meg.⁶

A Munkáspárt által beemelt témákra a 2010 óta kormányzó Toryknak sok esetben nem volt adekvát válaszuk. Így a Toryk népszerűsége folyamatosan csökkent, és a választások kimenetele egyre megjósolhatatlanabbá vált. A Financial Times elemzése szerint a Munkáspártnak főként a bizonytalan szavazók, illetve a fiatalok körében sikerült választókat nyernie, továbbá a 2015-ös szavazótáborukat is sikerült újra felsorakoztatniuk a párt mögött.⁷ Továbbá jelentős támogatottságra számíthattak

³ <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/theresa-may-s-conservatives-are-21-points-ahead-of-labour-in-a-new-poll-a7685271.html>

⁴ <https://fig.ft.com/elections/uk/2017/polls/>

⁵ <http://www.economist.com/news/britain/21721400-nor-it-about-much-else-besides-leadership-theresa-may-claims-brexit-election-it>

⁶ <https://www.economist.com/news/britain/21721400-nor-it-about-much-else-besides-leadership-theresa-may-claims-brexit-election-it>

⁷ <https://www.ft.com/content/4ebc8f1e-43c0-11e7-8d27-59b4dd6296b8>

Londonból, bár ez elsősorban nem a miniszterelnök-jelöltjüknek, Jeremy Corbynnak köszönhető, hanem a párt mérsékeltebb politikusainak, köztük a londoni polgármesternek, Sadiq Khannak.⁸

A választási kampánnyal kapcsolatban érdemes még kiemelni a május 22-i manchesteri terrortámadást, amely a választási kampány közepén történt, és 22 ember életét követelte. A politikai pártok a terrortámadást követően kampányszünetet rendeltek el. A terrortámadások rendszerint a jobboldali, a biztonságpolitikában radikálisabb pártokat hozzák helyzetbe. A brit közhangulat azonban nem a félelem mozgatja, így például a tavalyi, uniós tagsággal kapcsolatos választási kampány során minden bizonnyal szerepet kapott a terrorizmus, de nem ez volt a választókat leginkább befolyásoló tényező, írja a Slate.fr. Továbbá csupán a megkérdezettek 6%-a gondolta úgy, hogy a Brexit elősegíti az ország biztonságát. Egy 2016-os felmérés szerint a britek nagy része már elfogadta és együtt él a mindennapi terrorveszéllyel, ugyanis a megkérdezettek 84%-a szerint a jövőben is várható terrortámadás az ország területén, és csupán a válaszadók 43%-a gondolta azt, hogy a kormányzat még többet tudna tenni a terrorizmus elleni harc terén. Így a britek már elfogadták a terrorral való együttélés tényét, így a választók döntését alapvetően nem befolyásolta a támadás, amit jól szemléltet az is, hogy a tragédiát követő napokban a brit konzervatívok népszerűsége nem emelkedett.^{9,10}

A The Economist szerint további problémát okozhatott Theresa May számára az is, hogy az eddig iránta táplált bizalom, az erős miniszterelnök képe a választás előtti hetekben jelentős mértékben erodálódott. A terrortámadás után hiába akart erőskezű vezetőnek mutatkozni, az ezt megelőző napokban több hibát is vétett. A The Economist szerint a televízió interjúiban adott, sok esetben nem kielégítő válaszok rámutattak a legfőbb gyengeségeire, úgymint pl. a nem megfelelő vezetési stílusára, ami főként abban nyilvánul meg, hogy döntéseit egy nagyon szűk tanácsadói csoport tanácsai alapján hozza meg. További probléma vele kapcsolatban, hogy gazdasági kérdésekben nem kellően tájékozott. Mindezek együttesen rossz döntések meghozatalához vezethetik a miniszterelnököt, ami a Brexit esetében akár egy egész generáció jövőjét is alááshatja, írta a The Economist.¹¹

Míg Theresa May kormányzókéességének esetleges hiányosságai csupán a választást megelőző hetekben mutatkoztak meg, addig Jeremy Corbynt a britek nagy része már régóta alkalmatlannak tartotta a kormányzásra. Április végén a megkérdezettek csupán 14%-a választotta volna miniszterelnöknek Theresa May-jel szemben. A Munkáspárt jelöltje sok esetben felkészületlen és inkompetens, ami tovább erodálja a támogatottságát. Így a párt népszerűségének emelkedése nem a miniszterelnök-jelölt személyének, hanem főként a Munkáspárt által kínált programnak köszönhetően következett be, amely meggyőzte a választók egy részét.^{12,13}

⁸ <https://www.ft.com/content/f7e2e0b2-4540-11e7-8d27-59b4dd6296b8>

⁹ http://www.slate.com/blogs/the_slatest/2017/05/26/more_bad_news_on_civilian_casualties_in_iraq_and_syria.html

¹⁰ <https://yougov.co.uk/news/2016/08/04/terrorist-attack-britain-expected-84-people/>

¹¹ <http://www.economist.com/news/britain/21722681-two-prime-ministers-were-display-weekone-thoroughly-competent-other-less-so-two>

¹² <https://www.ft.com/content/9e7da7ea-4532-11e7-8519-9f94ee97d996>

¹³ <https://www.ft.com/content/9e7da7ea-4532-11e7-8519-9f94ee97d996>

IV. GAZDASÁGI STRATÉGIÁK: RADIKÁLIS BALOLDAL ÉS A VÖRÖS-TORYK, AZ ANGOLSZÁSZ LIBERALIZMUS VÉGE?

A brit Munkáspárt választási programja radikális szakítást jelentett a Tony Blair és Gordon Brown által az 1990-es és a 2000-es években elindult újbaloldali mozgalom liberális és szociáldemokrata megoldásokra építő gondolatvilágával. Így az új program jelentős költségvetési kiadásnövelést irányzott elő, amelyet a párt a vállalati és a gazdagokat sújtó adók emelésével tartott elérhetőnek. A költségvetési kiadások emelése egyrészt a jóléti szolgáltatások bővítését – így például az egyetemek ingyenessé tételét, az egészségügyi kiadások növelését, és az NHS kiterjesztését – célozta. A baloldali elnökjelölt legradikálisabb programpontja azonban az állami szerepvállalás növekedése volt a gazdaságban, amely több közszolgáltató vállalat államosítását, így pl. a Királyi Posta, a vasúttársaságok vagy a vízszolgáltató cégek újbóli állami kézbe kerülését irányozta volna elő. Nem véletlen, hogy Theresa May szerint „Jeremy Corbyn egyszerűen az 1960-as évekbe szeretné visszarepíteni Nagy-Britanniát”, miközben nem szabad elfelejteni, hogy ő maga is radikálisan új konzervatív politikai programot állított össze.

Theresa May ugyanis szakítani kívánt a Margaret Thatcher által fémjelzett, a szabadpiacokra, a személyi individualizmusra épülő brit konzervatív társadalmi és gazdasági felfogással, s egyrésztől a szociálisan érzékenyebb, az állami szerepvállalást előtérbe helyező, úgynevezett „vörös-Tory filozófiát” képviseli, ami kiegészül Benjamin Disraeli paternalizmusra épülő, úgynevezett „one nation” koncepciójával.¹⁴ Ennek fényében árplafon bevezetését irányozta elő az energiaárak terén (amit mellesleg a Munkáspárt programjában is megtalálhatunk), ezáltal maximalizálni akarta a szolgáltatók részéről kiszabható legmagasabb fogyasztói árat. Emelné a minimálbérek, és bővítené a munkavállalók jogkörét is, sőt a programja nagyobb átláthatóságot követelne meg az egyes vállalatok vezetőségi tagjainak fizetését illetően, illetve a munkavállalóknak is helyet biztosítana az egyes vállalatok igazgatótanácsaiban. Mindez egy új, úgynevezett paternalista mentalitást feltételez a Toryk részéről, amely nem az állami szerepvállalás további csökkentését, hanem épp ellenkezőleg, annak növelését, a szociális és munkavállalói jogok kibővítését irányozza elő. Theresa May szerint ugyanis szakítani kell a liberális elvekkkel, mivel azok jelentős mértékben elszegényítették és kiszolgáltatottá tették a társadalom szegényebb rétegeit. Ugyanakkor például a szociális, főként egészségügyi kiadások egy részét jelentős mértékben csökkentené programjában, ami miatt a baloldal többször is támadta.

Természetesen szociálisan érzékenyebb programjával Theresa May elsődleges célja az volt, hogy a Munkáspártban csalódott mérsékelt baloldali választók egy részét is megszólítsa. A Brexittel kapcsolatban képviselt radikális álláspontjával ugyanakkor – főként, ami a bevándorlás tematikáját illeti – a kampánytéma nélkül maradt UKIP párt választóival próbálta meg bővíteni választói bázisát.¹⁵ Kérdés azonban, hogy mennyire volt szerencsés egy ilyen radikálisan új szellemiségű konzervatív program időzítése, hiszen ha Nagy-Britannia kilép az Európai Unióból, és a „világ” felé szeretne fordulni, akkor a leginkább „üzletbarát” képet kellene kialakítania magáról, alacsony adókkal és állami beavatkozással, rugalmas munkaerőpiaccal. Ezzel szemben a Theresa May által kínált megoldások

¹⁴ <http://www.economist.com/news/britain/21722213-three-main-parties-are-proposing-very-different-policies-yet-they-have-common-thread>

¹⁵ A bevándorlók számát 100 ezer fő alá szeretné csökkenteni.

nem ebbe az irányba mutatnak, s így az európai modellhez való közeledés meglehetősen kockázatos kockázatokat hordoz a jövőre nézve, ugyanis így a befektetők jelentős része elfordulhat a szigetországtól.¹⁶

Torsten Bell, a Resolution Foundation elemzője szerint érdemes kiemelni, hogy a jelöltek programjaikban egyre kevesebbet figyelmet fordítottak a költségvetési deficitre, holott az a 2010-es és a 2015-ös kampánynak is a központi témája volt. Ez elsősorban arra vezethető vissza, hogy a költségvetési deficit az elmúlt években már kisebb kockázati tényezőt jelentett, miközben egy esetleges újabb válság, vagy a gazdasági növekedés visszaesése és az államadósság további emelkedése, amely jelenleg eléri a GDP 90%-át, akár nagyobb veszélyt is jelenthet, mint amekkorának most tűnik, jegyezte meg az elemző.¹⁷

V. CENTRISTA ERŐTÉR KIALAKULÁSA

A brit liberális hetilap, a The Economist nemcsak arra hívta fel a figyelmet, hogy véleményük szerint az egyes jelöltek gazdaság- és társadalompolitikai programja nyílt támadás a szabadpiac és a liberalizmus ellen, hanem arra is, hogy a pártok jelentős „radikalizálódása” akár hasonló változásokat idézhet elő, mint Franciaországban. Tudniillik a Munkáspárt már így is a szakadás szélére került a Jeremy Corbyn által képviselt, egyes esetekben „szélsőséges” baloldali nézetek miatt, amit több mérsékelt baloldali politikus is elutasít. Mindeközben, amennyiben Theresa May esetleg rosszul szerepel a soron következő törvényhozási választásokon, vagy a Brexit során Nagy-Britannia számára előnytelen szerződést kötne, akkor a Konzervatívok is szétszakadhatnak, ami akár – Franciaországhoz hasonlóan – egy új liberális centrista párt kialakulásához is vezethet. Ez azonban egy több száz éve tartó politikai megosztottság végét is jelentené.¹⁸ Az eddigi jobb-bal dichotómia helyett ugyanis egy új, a globalizált gazdasági rendbe illeszkedő, a társadalom nyitottságát támogató, illetve egy ezeket kevésbé preferáló vagy elutasító társadalmi törésvonal van kialakulóban, amit David Goodhart brit baloldali gondolkodó a „bárhon” (anywhere) és a „valahol” (somewhere) emberének ellentétéként értelmez. Azaz egyrészt van a globalizált világpolgár, aki bárhon (anywhere) otthon van, másrészt pedig van a gyökereihez ragaszkodó polgár, akinek az identitását az egy csoporthoz vagy egy meghatározott helyhez (somewhere) való tartozás határozza meg.^{19,20}

¹⁶ <http://www.economist.com/news/britain/21722213-three-main-parties-are-proposing-very-different-policies-yet-they-have-common-thread>

¹⁷ <http://www.economist.com/news/britain/21722213-three-main-parties-are-proposing-very-different-policies-yet-they-have-common-thread>

¹⁸ <http://www.economist.com/news/leaders/21722855-leaders-both-main-parties-have-turned-away-decades-old-vision-open-liberal>

¹⁹ http://www.lepoint.fr/editos-du-point/sebastien-le-fof/david-goodhart-le-nouveau-choc-des-valeurs-03-05-2017-2124516_1913.php

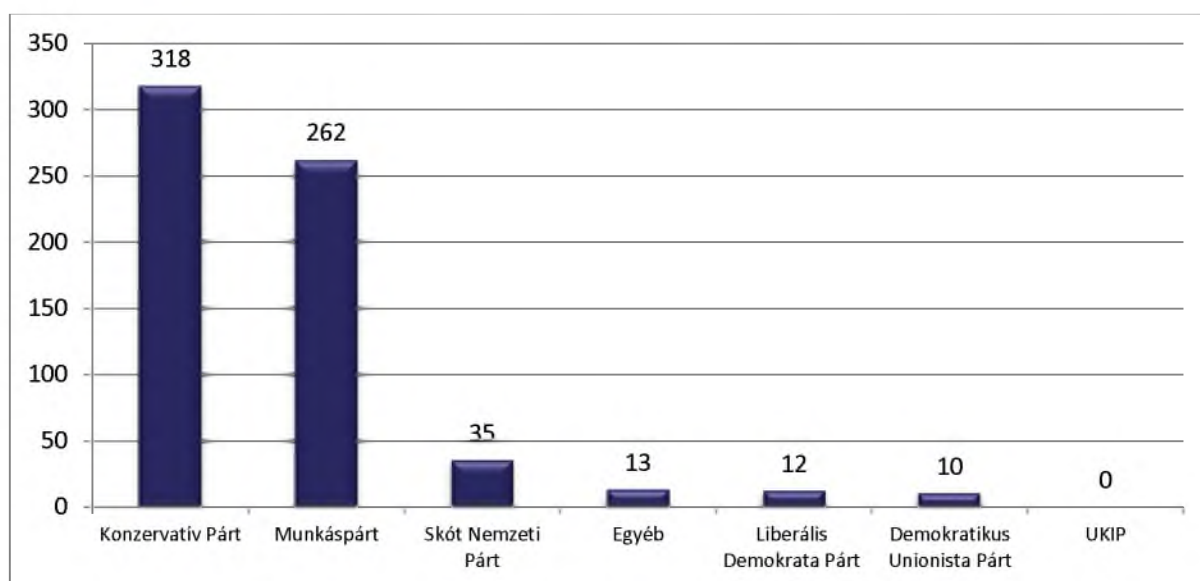
²⁰ [https://www.amazon.fr/Middle-Nowhere-People-Future-Politics/dp/1849047995/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1496415789&sr=8-](https://www.amazon.fr/Middle-Nowhere-People-Future-Politics/dp/1849047995/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1496415789&sr=8-1&keywords=david+goodhart)

[1&keywords=david+goodhart](https://www.amazon.fr/Middle-Nowhere-People-Future-Politics/dp/1849047995/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1496415789&sr=8-1&keywords=david+goodhart)

VI. A TÖRVÉNYHOZÁSI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE

A Theresa May miniszterelnök által június 8-ára kiírt, saját legitimitásának megerősítését célzó előrehozott választások eredménye jelentős mértékben átírta a miniszterelnök által tervezett forgatókönyveket. A brit miniszterelnök által óhajtott stabil kormányzói többséget – mely a Brexit tárgyalások lefolytatásához elengedhetetlen lett volna –, elveszítette a Konzervatív Párt. Hiába szerezte meg ugyanis a párt a szavazatok 42,4%-át, a 650 képviselői helyből csupán 318-at tudtak elnyerni, ami elmarad a parlamenti többséghez szükséges 326 képviselői széktől, és 12-vel kevesebb, mint a választások előtti parlamenti frakciójuk létszáma volt. Így, dacára annak, hogy papíron Theresa May és pártja megnyerte a választásokat, az eredmény valójában felér egy vereséggel, ugyanis a kormányalakításhoz mindenképpen koalíciós társra lett szüksége a pártnak.²¹

2. ábra A brit választásokon az egyes pártok által elnyert képviselői helyek száma a brit törvényhozás alsóházában

A sokáig vesztesként elkönyvelt Jeremy Corbyn és pártja, a Munkáspárt 30-cal növelte az angol törvényhozás alsóházába küldhető képviselőinek a számát. A választók 40,1%-a támogatta ugyanis a klasszikus baloldali programmal induló miniszterelnök-jelöltet, és így a Munkáspárt 262 képviselőt küldhet majd a Westminster-palotába. Ezzel – ha nem is nyerte meg a választásokat a baloldali politikus –, a Munkáspárt a választási eredményt jelentős győzelemnek könyvelheti el, ráadásul a pártvezető pozíciója és az általa képviselt radikálisabb baloldali ideológiai irányvonal is megerősödött a párton belül. A párt számára további bizakodásra adhat okot, hogy nemcsak a bizalmatlan és a két évvel ezelőtti választásokon tartózkodó szavazókat sikerült megszólítaniuk, hanem a fiatal választók is nagy számban fordultak a baloldali jelölt felé.^{22,23} Emellett pedig az egykori UKIP szavazók közül is sokan adták voksukat a radikális baloldali, több jóléti intézkedést is ígérő munkáspárti jelöltre. Ennek következtében a Brexit-kampány során jelentős szerephez jutó UKIP nem tudott bekerülni a brit Parlamentbe, de a Skót Nemzeti Párt is csupán 35 képviselőt küldhet a törvényhozásba, amely 21-gyel kevesebb főt jelent, mint korábban. A brit törvényhozás tagjai lesznek emellett még a Liberális

²¹ <http://www.bbc.com/news/live/election-2017-40171454>

²² <https://www.ft.com/content/d50a9332-4c89-11e7-a3f4-c742b9791d43>

²³ <http://www.economist.com/news/britain/21723193-blair-era-truly-ended-june-8th-labour-party-now-belongs-jeremy-corbyn>

Demokraták, akik 12 főt delegálhatnak, valamint az észak-írországi Demokratikus Unionista Párt, amely 10 főt küldhet a brit törvényhozás alsóházába.²⁴

A Financial Times elemzésében ugyanakkor kiemeli, hogy a két évvel ezelőtti választásokhoz képest 5%-kal többen szavaztak most a Konzervatív Pártra, ami azonban ennél is fontosabb, hogy Jeremy Corbyn és a Munkáspárt jelentős mértékben, a 2015-ös 31%-ról hozzávetőlegesen 40%-ra tudták növelni a választói bázisukat.²⁵

A brit miniszterelnök asszony, Theresa May a választási eredmények ellenére sem mondott le, és továbbra is kormányozni szeretné Nagy-Britanniát, melyhez az észak-ír Demokratikus Unionista Párttal kívánt együttműködni. A koalíciós kormány felépítésének részletei azonban egyelőre nem ismeretesek. Az észak-ír párttal megkötendő szövetség viszont az úgynevezett „kemény Brexit” tárgyalási pozíció feladását is jelentheti a konzervatívok számára.

Kérdésként természetesen felmerül, hogy a Konzervatív Párt egysége milyen mértékben sérült a szavazás kimenetele következtében, tudniillik a párton belül többen kritizálták May-t és kampányát, sőt egyesek egy esetleges újabb választást sem tartanak elképzelhetetlennek.^{26,27} A választásokat követően Theresa May két legközelebbi tanácsadója, Nick Timothy és Fiona Hill is benyújtotta lemondását. A párton belül sokan őket tették felelőssé az elszenvedett vereségért, az elhibázottnak bizonyuló kampánystratégiáért, emellett ellenvéleményt nem tűrő stílusukat is többen kritizálták. A párt tagjai a két tanácsadó távozásához kötötték azt, hogy Theresa May maradjon a miniszterelnök, ellenkező esetben Boris Johnsonnal, az egykori londoni polgármesterrel kellett volna megküzdenie a címért a párton belül.²⁸

A mostani választási eredmény jelentős mértékben befolyásolhatja a Brexit tárgyalásokat is, hiszen ennek fényében a brüsszeli vezetés egy jelentős mértékben meggyengült, parlamenti többséggel nem rendelkező brit kormánnyal kerül szembe a tárgyalóasztalnál. Brian Reading, az OMFIF szakértője szerint azonban az Európai Uniónak flexibilisnek kell mutatkoznia Londonnal szemben, hiszen a mihamarabbi, a lehető legkevesebb gazdasági hátránnyal járó közös megegyezés minkét fél elemi érdeke.²⁹

²⁴ <http://www.bbc.com/news/live/election-2017-40171454>

²⁵ <https://www.ft.com/content/1b7e988e-4ca5-11e7-919a-1e14ce4af89b>

²⁶ <https://www.theguardian.com/politics/video/2017/jun/11/george-osborne-theresa-may-is-a-dead-woman-walking-video>

²⁷ <https://www.theguardian.com/politics/2017/jun/09/theresa-may-hopes-to-remain-pm-as-voters-deliver-hung-parliament>

²⁸ <https://www.theguardian.com/politics/2017/jun/10/nick-timothy-fiona-hill-resigns-prime-minister-theresa-may-election>

²⁹ https://www.omfif.org/analysis/commentary/2017/june/may-on-the-rocks/?utm_source=OMFIFupdate